

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Eduard Rățoi,
reprezentat de avocatul Nicolai Prepelița,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Eduard Rățoi împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic
Bălți” cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor
de judecată,

împotriva deciziei din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2ra-766/23
nr. PIGD 2-22119718-01-2ra-31052023)*

Constatarea eronată a lipsei vinovăției instituției medicale la aprecierea
aptitudinii în muncă din punct de vedere medical. Repararea prejudiciului
moral survine în cazuri expres prevăzut de lege.

Judecătoria Bălți, sediul central, jud. A. Roșca
Curtea de Apel Bălți, jud. A. Garbuz, I. Grosu, A. Ciobanu

29 ianuarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de către Eduard Rățoi, reprezentat de avocatul Nicolai Prepeșița,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 12 august 2022 Eduard Rățoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți”, prin care a solicitat încasarea sumei de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral suferit datorită concluziei eronate stabilite prin fișa de aptitudine nr. 1512 din 24 martie 2022, prin care a fost declarat inapt de muncă și compensarea cheltuielilor de judecată și anume taxa de stat în sumă de 1 500 de lei și cheltuieli de asistență juridică conform actelor confirmative ce vor fi prezentate în instanța de judecată.

2. În motivarea acțiunii Eduard Rățoi a indicat că, potrivit procesului-verbal nr. 2 din 23 martie 2022 al ședinței Comisiei de concurs pentru ocuparea funcției temporar vacante de jurisconsult al întreprinderii SA „Cet-Nord”, în baza rezultatelor concursului, s-a decis faptul ca urmare a evaluării răspunsurilor la întrebările din cadrul interviului să fie aprobate rezultatele concursului conform tabelului generalizat de înregistrare a rezultatelor interviului pentru ocuparea funcției temporar vacante de jurisconsult.

Potrivit pct. 2. al procesului-verbal nr. 2 din 23 martie 2022 învingător al concursului la ocuparea funcției temporar vacante de jurisconsult a fost declarat Eduard Rățoi.

3. Reclamantul a indicat că fiind câștigător al concursului, administrația SA „Cet-Nord”, în baza anexei nr.1 a Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016, a solicitat să treacă controlul medical în baza unei fișe de aptitudine în muncă nr. 1512 din 24 martie 2022, eliberată de angajator.

4. Prin fișa de aptitudine indicată supra, Comisia Medicală din cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți”, la 24 martie 2022, în baza pct. 2.1 al anexei nr. 1, a Regulamentului Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016, a adoptat concluzia privind inaptitudinea sa profesională de a fi angajat în profesia de jurisconsult (jurist) al întreprinderii

SA „Cet-Nord”. În motivarea soluției date medicii au indicat că are xxxxx și în anul 2007 a suferit xxxxx.

5. Eduard Rățoi, nefiind de acord cu concluzia medicală nr. 1512 din 24 martie 2022, prin intermediul Ministerului Sănătății, la 04 aprilie 2022, a contestat concluzia dată la Centrul Republican de boli profesionale, contestație care a fost recepționată la 14 aprilie 2022. Potrivit concluziei consultative din 09 iunie 2022 a Centrului Republican de boli profesionale, a fost constatat că: „Centrul a solicitat prezentarea dosarului medical, care a fost prezentat fără Fișa de identificare a factorilor de risc profesional. Ultima a fost prezentată la solicitare ulterioară. În Fișa de identificare a factorilor de risc profesional primită la 12 mai 2022 este bifat „suprasolicitări vizuale” și indicat „pct. 2.1”, ceea ce a fost presupus a fi „câmpuri electromagnetice neionizate din banda 0 - 3000 GHz” (p. 2.1 Anexa nr. 3 Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016), dar fără a fi descrise operațiunile executate de lucrător și nici echipamentul de lucru, astfel că nu a fost clară sursa iradierii electromagnetice și nici unde și cu ce echipament de lucru urmează să lucreze viitorul angajat. Pentru evaluarea aptitudinii de muncă în condiții de expunere la riscurile menționate, au fost solicitate precizări de la angajator, și anume: tipul radiațiilor și indicii măsurărilor pentru acest factor de risc, dar și indicii măsurărilor iluminatului la locul de muncă. Potrivit concluziei consultative din 09 iunie 2022 s-a stabilit următoarea concluzie: Apt de muncă în funcția de juriconsult cu expunere la factori profesionali de risc pct. 5.3 și 2.1 (induse de PC) din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016, cu respectarea și aplicarea strictă de către angajator și angajat a cerințelor de securitate și sănătate în muncă.

6. În aceste circumstanțe reclamantul a specificat că, prin concluzia consultativă din 09 iunie 2022 emisă de Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, Centrul Republican de boli profesionale, s-a constatat că fișa de aptitudine nr. 1512 din 24 martie 2022 și concluziile din aceasta, prin care Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” l-a declarat inapt de muncă pentru funcția de juriconsult în cadrul SA „Cet Nord” este una ilegală și incorectă. Faptul că Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” a acționat abuziv și discriminatoriu față de dânsul, se distinge și din modalitatea formală în care a fost supus la așa numitul control medical, care a constatat că este inapt de muncă. Or, comisia medicală are obligația legală a determina caracterul contraindicației, în situația când ea există, și prin evaluarea raportului dintre gravitatea bolii/dezabilitatea și factorii de risc profesionali la locul de muncă.

7. Eduard Rățoi a precizat că, în privința sa Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” nu au fost aplicate toate procedeele indicate la pct. 24 din Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016, pentru stabilirea concluziei ferme că este inapt de muncă la funcția de jurist în cadrul SA „Cet Nord”.

8. Reclamantul a susținut că, prin acțiunile abuzive ale Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” a fost impus să umble pe drumuri și prin instituții, pentru a-și confirma dreptatea, pentru a demonstra că este apt de muncă. Iar prin refuzul la angajare primit de la SA „Cet Nord” datorită concluziei eronate emisă de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” din fișa de aptitudine nr. 1512 din 24 martie 2022, o perioadă îndelungată nu a putut munci, fiind marea probabilitate că nici nu se va mai putea angaja undeva, prin ce i s-a creat o frică și stare de frustrare.

9. Eduard Rățoi a mai indicat că în cadrul controlului efectuat în Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți”, și anume la specialistul terapeut, controlul a durat maxim 3 minute, fără a fi efectuate careva investigații, tensiunea arterială fiind măsurată de un alt specialist în afara biroului terapeutului, iar bătăile inimii nu au fost verificate cu fonendoscop. Ca urmare, concluziile eronate, ce țin de incapacitatea de muncă, datorită faptului că a suferit xxxxx în anul 2007, au fost stabilite de comisie doar din explicațiile sale, care nici nu sunt menționate în fișa medicală a sa și nu pot influența concluziile ce urmează a fie bazate exclusiv pe date medicale colectate în baza investigațiilor de rigoare.

Analizele de sânge au fost preluate la 24 martie 2022, pe când rezultatele acestora au fost mult mai târziu concluziei că este inapt de muncă, motiv din care acestea nici nu au stat la baza concluziei că este inapt de muncă pentru funcția respectivă.

Explicațiile sale, precum că cel puțin din anul 2001 lucrează la calculator, inclusiv și în prezent, nu au fost auzite.

10. Reclamantul a subliniat că toate aceste impedimente discriminatorii și atitudinea față de dânsul, i-au cauzat o frustrare psihică, o inferioritate, mai cu seamă că este jurist cu o vastă experiență, din care motive solicită să fie încasat în beneficiul său prejudicial moral cauzat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” prin concluzia materializată în fișa de aptitudine nr. 1512 din 24 martie 2022, anulată de fapt prin concluzia consultativă din 09 iunie 2022 a Centrului Republican de boli profesionale.

Rămânând în vigoare o asemenea concluzie medicală, nu va putea să lucreze undeva după specialitate. Aceste acțiuni ale Instituției Medico-

Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” i-a adus frustrări psihice și i-a cauzat un prejudiciu moral enorm, pe care îl estimează în sumă de 50 000 de lei.

11. Reclamantul a explicat că, prin cererea prealabilă din 16 iunie 2022, adresată pârâtei, a solicitat repararea benevolă a prejudiciului moral cauzat. Însă, prin răspunsul nr. 01.12R/26 din 15 iulie 2022, solicitarea sa a fost respinsă, fiind chiar indicat în răspunsul primit fapte contradictorii, că dânsul totuși este apt de muncă în funcția de juriconsult, doar cu condiția evitării factorilor de risc profesional.

12. Prin hotărârea din 13 octombrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul central s-a admis parțial acțiunea depusă de Eduard Rățoi, s-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” în beneficiul lui Eduard Rățoi prejudiciul moral în sumă de 50 000 de lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 100 de lei și asistența juridică în sumă de 10 000 de lei. În partea încasării cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 1 500 de lei, pretențiile s-au respins. (f.d.29, 40-43)

13. Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen la 19 octombrie 2022, de către Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți”. (f.d.37-38)

14. Prin decizia din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți s-a admis apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți”, s-a casat integral hotărârea din 13 octombrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul central și s-a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Eduard Rățoi a fost respinsă. (f.d.81,82-88)

15. La 12 mai 2023, prin intermediul oficiului poștal, Eduard Rățoi, reprezentat de avocatul Nicolai Prepelița, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.(f.d. 94-96)

16. În argumentarea cererii de recurs Eduard Rățoi a reiterat circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată, totodată a indicat dezacordul cu decizia contestată, deoarece instanța de apel la adoptarea acesteia nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea și anume prevederile art. 1998 din Codul civil, care sunt aplicabile perfect speței deduse judecătii și care au fost corect aplicate de instanța de fond.

17. Recurentul a menționat că argumentele instanței de apel sunt distanțate vădit de la circumstanțele cauzei, fiind în contradicție categorică cu probatoriul administrat în cadrul prezentei cauze. Or, concluzia eronată a

Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți”, că acesta, este inapt de muncă, în baza pct. 2.1 a anexei nr. 1 la Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016, este combătută clar de concluzia consultativă din 09 iunie 2022 a Centrului Republican de boli profesionale prin care s-a stabilit că este apt de muncă în funcția de jurist cu expunere la factori profesionali de risc pct. 5.3 și 2.1 (induse de PC) din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1025/2016, cu respectarea și aplicarea strictă de către angajator și angajat a cerințelor de securitate și sănătate în muncă.

Această concluzie, de fapt, a fost emisă în cadrul controlului ierarhic superior, efectuat la dezacordul manifestat de recurent, asupra concluziei emise de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți”, concluzii care de fapt a fost anulată ca urmare a emiterii concluziei consultative din 09 iunie 2022 a Centrului Republican de boli profesionale.

18. Recurentul a subliniat că instanța de apel a încălcat prevederile art. 373, alin. (1) din Codul de procedură civilă, or, în apelul declarat nu s-a indicat nimic despre aceea că în cererea de chemare în judecată nu este indicată norma de drept în temeiul căreia se solicită încasarea prejudiciului moral și nici dreptul personal nepatrimonial încălcat, cu toate acestea instanța de judecată a indicat acest motiv din propria inițiativă, astfel depășind limitele cererii de apel, verificând legalitatea și temeinica hotărârii atacate din alte motive, decât cele invocate de apelant.

19. Prin referința depusă la 14 iunie 2023 Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” a solicitat respingerea recursului declarat de Eduard Rățoi, reprezentat de avocatul Nicolai Prepelița cu menținerea deciziei instanței de apel. (f.d.102-111)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

20. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

21. Art. 130, alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă stabilește că:

„Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Niciun fel de probe nu

au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea cauzei.”

22. Art. 431 din Codul de procedură civilă statuează că:

„Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție. Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători. Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție. Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

23. Art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Art. 445, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă prevede că:

„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.”

25. Art. 1998, alin. (1) din Codul civil reglementează că:

„Cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.”

26. Art. 5 din Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, în vigoare la perioada speței, prevede că:

„Examenle medicale profilactice obligatorii ale persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc sunt efectuate de către comisiile medicale din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice/private.”

27. Art. 8 din Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, în vigoare la perioada speței, reglementează următoarele:

„Angajatorul are dreptul, în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii fișei de aptitudine în muncă, să conteste, cu argumentele de rigoare, concluzia medicală privind admiterea la lucru a persoanei examinate la Centrul republican de boli profesionale.”

28. Art. 9 din Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății

persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, în vigoare la perioada speței, stabilește că:

„Centrul republican de boli profesionale, în termen de până la 30 de zile lucrătoare de la data primirii contestării, eliberează persoanei supuse reexaminării medicale/angajatorului fișa de aptitudine în muncă, cu concluzia definitivă.”

29. Art. 24 din Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, în vigoare la perioada speței, prevede că:

„Pentru stabilirea aptitudinii în muncă, în cazuri argumentate (în legătură cu contraindicațiile medicale), examenul medical poate cuprinde investigații paraclinice și/sau consultații medicale suplimentare celor prevăzute în anexa nr.1 la prezentul Regulament.”

30. Art. 35 din Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, în vigoare la perioada speței, statuează că:

„Examenul medical la angajare în muncă constă în: studierea dosarului medical; colectarea anamnezei profesionale și înregistrarea în dosarul medical (anexa nr.5 la prezentul Regulament); efectuarea examenului clinic general cu implicarea specialiștilor de profil și a investigațiilor paraclinice, conform anexei nr.1 la prezentul Regulament.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Cu referire la termenul de declarare a recursului, prevăzut la art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs reține că recurentul a respectat acest termen, or decizia instanței de apel a fost adoptată la 09 februarie 2023, expediată în adresa participanților la proces, prin e-mail, la 12 aprilie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la dosar. (f.d.89)

Eduard Rățoi, reprezentat de avocatul Nicolai Prepeșița, a declarat recursul motivat la 12 mai 2023.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 444 din Codul de procedură civilă a decis examinarea cererilor de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs precum și în referință au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestuia.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursul depus la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă, recursul declarat de către Eduard Rățoi, până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestuia, însă procedura de examinare conform noilor reglementări.

34. Studiind materialele dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Eduard Rățoi, reprezentat de avocatul Nicolai Prepelița, neîntemeiat care urmează a fi respins și menținută decizia instanței de apel.

35. Recapitulând esența litigiului, în scopul verificării aplicării corecte a dreptului material și procedural, instanța de recurs reține starea de fapt constatată de instanțe și confirmată de părți.

36. Astfel, probatoriul acumulat la materialele dosarului demonstrează că, potrivit procesului-verbal nr. 2 din 23 martie 2022 al ședinței Comisiei de concurs pentru ocuparea funcției temporar vacante de jurisconsult al întreprinderii SA „Cet-Nord”, Eduard Rățoi a fost declarat învingător al concursului la ocuparea funcției temporar vacante de jurisconsult. (f.d.9)

37. Urmare a acesteia decizii Eduard Rățoi a fost obligat să treacă controlul medical în baza unei fișe de aptitudine în muncă nr. 1512 din 24 martie 2022, eliberată de angajator în baza anexei nr.1 a Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016.

Potrivit fișei de aptitudine în muncă nr. 1512 din 24 martie 2022, Comisia Medicală din cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți”, la 24 martie 2022, a concluzionat inaptitudinea sa profesională de a fi angajat în profesia de juriconsult (jurist) al întreprinderii SA „Cet-Nord”. (f.d.11)

Potrivit concluziei consultative din 09 iunie 2022 a Centrului Republican de boli profesionale s-a constatat, că Eduard Rățoi este apt de muncă în funcția de juriconsult cu expunere la factori profesionali de risc pct. 5.3 și 2.1 (induse de PC) din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016, cu respectarea și aplicarea strictă de către angajator și angajat a cerințelor de securitate și sănătate în muncă. (f.d.12)

38. În data de 12 august 2022 Eduard Rățoi a depus prezenta acțiune împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți”, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral suferit datorită concluziei eronate stabilite prin fișa de aptitudine nr. 1512 din 24 martie 2022, prin care a fost declarat inapt de muncă și compensarea cheltuielilor de judecată.

39. Fiind investită cu examinarea cauzei Judecătoria Bălți, sediul central prin hotărârea din 13 octombrie 2022 a admis parțial acțiunea depusă de Eduard Rățoi, a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” în beneficiul lui Eduard Rățoi prejudiciul moral în sumă de 50 000 de lei și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 100 000 de lei și asistența juridică în sumă de 10 000 de lei. (f.d.29, 40-43)

40. Instanța de fond, în temeiul prevederilor art. 19, alin. (1), art. 1998, alin. (1), alin. (2), alin. (3), alin. (4), art. 2036 alin. (1), alin. (2), alin. (3), alin. (4), alin. (5), art. 2037, alin. (1), alin. (2), alin. (3) din Codul civil, ținând cont de circumstanțele cauze, de caracterul și gravitatea suferințelor psihice cauzate reclamantului, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, cât și de măsura în care această compensație poate aduce satisfacție, a considerat că fapta ilicită a instituției pârâte privind eliberarea concluziei ilegale privind incapacitatea de muncă a reclamantului, anulată în ordine ierarhic superioară, constituie o încălcare a dreptului lui Eduard Rățoi.

41. Judecând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Bălți prin decizia din 09 februarie 2023 a admis apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți”, a casat integral hotărârea din 13 octombrie 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul central și a emis o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Eduard Rățoi a fost respinsă. (f.d.81,82-88)

42. Instanța de apel a conchis, că acțiunea este neîntemeiată, or, reclamantul nu a indicat în cererea de chemare în judecată norma de drept în temeiul căreia solicită încasarea prejudiciului moral. Totodată a constatat că,

Legea ocrotirii sănătății, la caz nu este aplicabilă, precum și prevederile codului muncii invocate de reprezentantul intimatului în instanța de apel din motiv că potențialul angajator nu este parte a procesului.

Totodată, instanța de apel a reținut că, nu s-a constatat eroarea sau vinovăția Instituției Medico-Sanitare Publică „Spitalul Clinic Bălți” la eliberarea concluziei precum că Eduard Rățoi a fost declarat inapt de muncă pentru a fi angajat în profesia de jurist al SA „Cet-Nord”.

43. Eduard Rățoi prin recursul înaintat a susținut, că prejudiciul moral pretins face parte din răspunderea delictuală reglementată expres de către art. 1998 din Codul civil.

44. La aceste aspect instanța de recurs evidențiază că, prin prisma art. 1998 din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial și prejudiciul moral, însă materia răspunderii delictuale consacră principiul reparării integrale a prejudiciului material *cu excepția prejudiciului moral* cauzat prin acțiune sau omisiune, *care trebuie să fie prevăzut de lege*.

45. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că simpla trimitere la art. 1998 din Codul civil, nu este suficientă pentru admiterea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, care obligatoriu trebuie să fie prevăzut de o lege specială.

46. Verificând cadrul legal pertinent raportat la circumstanțele cauzei instanța de recurs concluzionează că, instanța de apel corect a respins pretenția lui Eduard Rățoi împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” cu privire la repararea prejudiciului moral, or, Eduard Rățoi în cererea de chemare în judecată nu a indicat norma legală în temeiul căruia solicită repararea prejudiciului moral.

47. Tot prin recursul înaintat Eduard Rățoi a susținut că Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” a acționat cu vinovăție față de acesta în acest sens, menționând că Centrul Republican de boli profesionale, efectuând controlul ierarhic superior, prin concluzia consultativă din 09 iunie 2022, a combătut concluzia eronată a Comisiei Medicale din cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” din 24 martie 2022.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, lecturând decizia Curții de Apel Bălți din data de 09 februarie 2023 observă, că instanța de judecată a constatat lipsa erorii sau vinovăției Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” la eliberarea concluziei precum că Eduard Rățoi este inapt de muncă, reținând că concluzia Centrului Republican de boli profesionale s-a bazat pe precizări de la angajator și anume tipul

radiațiilor și indicii măsurărilor pentru acest factor de risc, dar și indicii măsurărilor iluminatului la locul de muncă, fără a verifica de ce Centrul Republican de boli profesionale a efectuat repetat controlul medical, dacă Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți” putea emite concluzia fără a avea informația completă cu privire la condițiile de muncă ale lui Eduard Rățoi.

49. Această concluzie a Curții de Apel Bălți este considerată de către completul de judecată al Curții Supreme de Justiție greșită și nu poate fi reținută.

50. În acest aspect, instanța de recurs menționează că, SA „Cet-Nord” a solicitat lui Eduard Rățoi trecerea controlul medical în baza unei fișe de aptitudine în muncă Nr. 1512 din 24 martie 2022, în baza p. 2.1 a anexei nr. 1 la Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016.

51. Prin prisma art. 24 din Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016, comisia medicală pentru stabilirea aptitudinii în muncă, în cazuri argumentate (în legătură cu contraindicațiile medicale), examenul medical poate cuprinde investigații paraclinice și/sau consultații medicale suplimentare celor prevăzute în anexa nr.1 la prezentul Regulament.

52. Din analiza fișei de aptitudine în muncă nr. 1512 din 24 martie 2022, rezultă că Comisia Medicală din cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți”, la 24 martie 2022, a concluzionat inaptitudinea profesională lui Eduard Rățoi de a fi angajat în profesia de jurisconsult (jurist) al întreprinderii SA „Cet-Nord”, cu diagnostica xxxx. (f.d.11)

53. Totodată, din concluzia consultativă din 09 iunie 2022 a Centrului Republican de boli profesionale, rezultă că *pacientul s-a adresat Ministerului Sănătății în data de 04 aprilie 2022 pentru contestarea concluziei medicale elaborate de către Instituția Medico-Sanitară Publice „Spitalul Clinic Bălți” cu privire la aptitudinea în muncă pentru angajarea în funcție de jurisconsult la SA „Cet-Nord”. În data de 14 aprilie 2022 Ministerul Sănătății a remis petiția către Centrul Republican de boli profesionale pentru examinare. Ca rezultat, a fost solicitată prezentarea dosarului medical, carte a fost prezentat fără Fișa de indicare a factorilor de risc profesional. Ultima a fost prezentată la solicitarea ulterioară. În fișa de indicare a factorilor de risc profesional primită la 12 mai 2022 este bifat „suprasolicitări vizuale” și indicat „pct. 2.1 ” ceea ce a fost presupus a fi „câmpuri electromagnetice neionizante din banda 0-300 GHz”, dar fără a descrie operațiunile executare de lucrător și nici echipamentul de lucru,*

astfel că nu este clară sursa iradierii electromagnetice și nici unde și cu ce echipament de lucru urmează să lucreze viitorul angajat. Pentru evaluarea aptitudinii de muncă în condiții de expunere la riscurile menționate, au fost solicitate precizări de la angajator și anume: tipul de radiații și indicii măsurilor pentru acest factor de risc, dar și indicii măsurătorilor iluminatorii la locul de muncă. În data de 16 mai 2022 în răspunsul angajatorului a fost menționat că locul de muncă în secția juridică cu sarcina de muncă- elaborarea, corectarea și perfectarea documentelor juridice la calculator- presupune expunerea la riscuri de suprasolicitare vizuală și radiații neionizate. Concomitent angajatorul a menționat că iluminatul este 330 lx și frecvența câmpurilor electromagnetice este de 50 Hz, dar fără a prezenta rezultatele câmpului electric, curentul electric de contact, intensitatea câmpului magnetic, rata specială de absorbție a energiei. Astfel, nu a fost posibil de a evalua nivelul iradiației electromagnetice și corespunderea prevederilor actelor normative care reglementează expunerea la câmpuri electromagnetice, conform cărora angajatorul este obligat să monitorizeze locurile de muncă și să nu admită depășirea valorilor-limită de expunere.

Anamnesic: Extras de la medicul de familie cu diagnosticul: „xxxxx”. Pacientul menționează că în anul 2007 a suportat xxxxx, însă nu a prezentat extrasul din staționar, nu este confirmat de medicul de familie în extras, este fără schele pe ECG.

Examenul clinic al pacientului a pus în evidență: xxxxx.

Examen paraclinic: xxxxx.

În rezultatul examinării pacientului și studierii documentelor prezentate a fost stabilit diagnosticul: „xxxx”.

Analiza informației expuse atestă că nu este posibil în prezent de stabilit aptitudinea în muncă pentru locul de muncă solicitat, din motiv că angajatorul nu a prezentat informația completă cu privire la condițiile de muncă.

În același timp s-a menționat faptul că la momentul examinării nu au fost identificate contraindicații pentru activitatea de muncă la birou cu factori profesional de risc pct. 5.3 și pct. 2.1, ca rezultat al utilizării PC, așa cum actele normative în vigoare stabilesc obligația angajatorului „toate radiațiile cu excepția părții vizuale a spectrului electromagnetic, trebuie reduse la niveluri neglijabile din punctul de vedere a protecției stării de sănătate și securității lucrătorului.

Concluzia: este apt de muncă în funcția de jurisconsult cu expunere la factori profesionali de risc pct. 5.3 și 2.1 (induse de PC) din Anexa nr. 1 la

Hotărârea Guvernului nr. 1025 din 07 septembrie 2016, cu respectarea și aplicarea strictă de către angajator și angajat a cerințelor de securitate și sănătate în muncă. ”. (f.d.12)

54. Instanța de recurs, analizând aceste două concluzii, admite că concluzia Comisiei Medicale din cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” din 24 martie 2022, este pripită în contextul în care din informația prezentată inițial de către angajator nu era posibil de identificat condițiile de muncă pentru a concluziona că este sau nu Eduard Rățoi apt de muncă.

55. Această eroare a fost reparată de către organul ierarhic superior, prin efectuarea repetată a examenului medical și solicitării informațiilor suplimentare de la angajator. Dar, aceste acțiuni puteau fi întreprinse și de către Comisia Medicală din cadrul Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți”. Deci, prin neglijența instituției medicale de a solicita informația suplimentară privind identificarea condițiilor de muncă a lui Eduard Rățoi și examinarea medicală superficială se constată vinovăția Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” la emiterea unei concluzii eronate privind inaptitudinea profesională a lui Eduard Rățoi de a fi angajat în profesia de jurist al SA „Cet-Nord”.

56. Mai mult, prin prisma Hotărârii Guvernului nr. 819 din 01 iulie 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor, toate radiațiile cu excepția părții vizuale a spectrului electromagnetic, trebuie reduse la niveluri neglijabile din punctul de vedere a protecției stării de sănătate și securității lucrătorului, fiind pusă în obligația angajatorului de protecție și nu un impediment la angajare.

57. În contextul celor relatate completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu reține constatarea Curții de Apel Bălți privind lipsa erorii sau vinovăției Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” la eliberarea concluziei precum că Eduard Rățoi este inapt de muncă, deoarece Centrul Republican de boli profesionale, efectuând examenul medical repetat a dat o concluzie diametral opusă și anume că acesta este apt de muncă, fapt ce confirmă că concluzia Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” este eronată.

58. Împrejurările de fapt și de drept expuse mai sus determină completul de judecată al Curții Supreme de Justiție să conchidă că, deși această concluzie a instanței de apel este greșită, totuși soluția adoptată de către Curtea de Apel Bălți de a admite apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică „Spitalul Clinic Bălți”, de a casa integral hotărârea din 13 octombrie 2022 a Judecătorei Bălți, sediul central și de a emite o nouă

hotărâre privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de Eduard Rățoi este corectă, odată ce Eduard Rățoi, solicitând repararea prejudiciului moral pentru concluzia medicală incorectă a omis să demonstreze și să probeze caracterul și gravitatea suferințelor morale cauzate și impactul lor asupra drepturilor sale nepatrimoniale.

59. Din considerentele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide necesitatea de a respinge, ca fiind neîntemeiat recursul declarat către Eduard Rățoi, reprezentat de avocatul Nicolai Prepelița și de a menține decizia din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți.

60. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 445, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către Eduard Rățoi, reprezentat de avocatul Nicolai Prepelița.

Menține decizia din 09 februarie 2023 a Curții de Apel Bălți emisă în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Eduard Rățoi împotriva Instituției Medico-Sanitare Publice „Spitalul Clinic Bălți” cu privire la repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă